

BÁCSMEGYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPESTEN, Teréz-kört 2.
 Főkiadóhivatalok: Zomborban: Gombos F. Berta dohány-
 tözsdéjében. Ujvidéken: Schäffer Péter könyvkereskedésé-
 ben. Szabadkán: Braun Adolf nyomdájában. Bácsalmáson:
 Rosenberg A. cégnél.
Politikai lap.

Lapvezér:
LATINOVITS PÁL.
 Felelős szerkesztő:
PETŐ LAJOS.

Előfizetési árak:
 Egész évre 12 K. — Fél évre 6 K. — Negyed évre 3 K.
 Tanítóknak, aljegyzőknek, irnokoknak, földmiveseknek és szeré-
 nyebb javadalmazású hivatalnokoknak évi 8 kor. félévre 4 kor.
 negyedévre 2 kor.
Megjelenik minden pénteken.

Az új érsek.

A kalocsai érseki szék betöltése hónapok óta a szokottnál élénkebben foglalkoztatja a közvéleményt. Egyes köröket pedig valósággal izgatja a dolog. A gyulafehérvári vagy a győri püspök lesz-e a kalocsa-bácsi érsek? Majláth vagy Várady?

Politikai és felekezeti lapok hosszú lére eresztett kommentárokkal tárgyalják a kérdést. Természetes, hogy ki-ki a maga politikai álláspontja szerint hangoztat véleményét, mond itéletet. A néppárt közlönyei Majláthot támogatják, a liberálisabb fölfogású orgánusok Várady mellett foglalnak állást. Ez természetes, érthető és rendjén való. De érthetetlen az, hogy gróf Majláthhoz közel álló és az ő támogatását hanglódóan élvező lapok azzal igyekeznek hangoztatni *Várady ellen*, hogy ő a hivatott tényezőknél *impossibilis*.

Vajjon miért lehetetlen az ő kinevezése? Hiszen széles látókörű, nagytudású és kifogástalan cselekedetű főpap, aki mint a vallásügyi miniszterium r. k. egyházi osztályának vezetője és mint püspök mindég hivatásteljesítése magaslátán állott; aki intim hive Csernoch hercegprimásnak, aki teljes bizalmát bírja a koronának és a kormánynak; aki a pápa előtt is kedves és tisztelt.

Tehát minden főtétellel rendelkezik, melyek őt a diszes egyházi méltóságra hivatottá teszik.

És ha mégis kerülő uton és alattomosan azt kürtölik villága, hogy az ő kinevezése *impossibilis*, akkor ezzel nyilvánvalóan elárulták egyes köröknek azt a visszatartó szándékát, hogy őt illetékes helyeken ok és alap nélkül befeketítsék.

Az érseki szék betöltésének kérdésébe nem vagyunk beavatva. Nem is feszegetjük a személyi részét. Annyit azonban hangsúlyozunk, hogy Bács-Bodrogvármegye közvéleménye csak azt az érseket fogja rokonszenvvel, lelkesedéssel és odaadással támogatni, aki fényes egyházi és közjogi állásában kifejtendő tevékenységet minden pártpolitikai tendenciától mentesen, az egyház és haza közös érdekében, a béke és a szeretet jegyében irányítja.

— **A bajai főispán üdvözlése.** Most volt egy éve, hogy *Purgly Sándor* Baja város főispáni székét e foglalta. Ebből az alkalmából az ottani munkapárt és a városi tanács táviratban üdvözölték a főispánt. A munkapárt elnöke ezt táviratozta:

Méltóságos

PURGLY SÁNDOR dr. főispán urnak

Szabadka.

Bajai főispánsága első évfordulója alkalmából városunk igaz javát előmozdító törekvéseiben és munkálkodásában támogatásunkról biztosítjuk Méltóságodat és kívánjuk, hogy a Mindenható diszes állásában városunk boldogítására igen sokáig éltesse.

A bajai munkapárt nevében:
THURY MÁTYÁS
 társelnök.

— **Állami polgári iskola Kulán.** Közöltük, hogy egy kulai deputatio fölkereste báró *Vojnits* ítvánt némely fontos községi ügy érdekében való közbevetésre. Báró *Vojnits* a kérelem teljesítését megígérvén, rövid 2 héten belül már érintkezésbe is lépett a közoktatásügyi miniszterrel, hogy a kulai községi polgári fiú- és leányiskolát vegye állami hatáskörbe. A miniszter ennek a kívánságnak a teljesítését *határozottan* meg is ígérte, s így a Kulai községi polg. iskolának az ősszel már állami jellege lesz, amivel vel sok költségől szabadul meg a község.

— **Az ujvidéki dunai közúti hid,** melynek kérdése már évek óta az ujvidéki köztervek homlokterében áll, s melynek érdekében *Matkovits Béla* főispán és *Szlezák Lajos* orsz. képviselő szokatlan ügybuzgóságot fejtettek ki, amennyiben az összes hivatott tényezőknél szüntelenül érvenyesítették befoyasukat — immár végkép megvalósul. Nemcsak az anyagi föltételek vannak meg, hanem az építésre vonatkozó technikai intézkedések is megtörténtek. Az új hid erősen fog lendíteni Ujvidék város közgazdasági forgalmán, s így érthető a lelkesedés, mely a város társadalma részéről a főispán, a képviselő és a polgármester felé megnyilvánul. — *Matkovits Béla* főispán gróf *Tiszához*, *Harkányi* és *Teleszky* miniszterhez, valamint *Skerlecz* bánhoz eme tavrátot intézte:

Ujvidék törvényhatósági bizottsága mai közgyűlésén azon miniszteri leirat tárgyalása alkalmából mellyel a város óriási fontosságú és vitális érdekét képező állandó dunai hid létesítését a magas kormány 1.400.000 korona államsegély kegyes engedélyezésével lehetővé tette és ezzel a mai kormányzat városunk iránti kiváló jóindulatának fényes maradandó bizonyosságát szolgáltatva, — nagy lelkesedéssel hálás köszönetét, hódolatát és ragaszkodását fejezte Nagyméltóságod mint kormányelnök iránt és ezt feiraiában fogja Nagyméltóságod elé terjeszteni.

Az ujvidéki mintatanár.

Dr. *Vass Józsefről*, az ujvidéki mintatanárról szól az ének. Arról a jeles, lángeszű férfiuról, aki március 15-én nagy bölcsen kisütötte azt a napnál is fényesebb igazságot, hogy az a törvény, melyet a képviselőház a korona és a főrendiház hozzájárulásával alkot, — *nem is törvény.*

Ezzel a fölfogással, eme ujkéletű pedagógiai tantétellel oktatja ez az ember a gondjaira bízott növendékeket. Csak természetes, hogy vannak Ujvidéken férfiak, akik a gym. oktatás fölött gonddal és lelkiismeretesen örködnek; akik az ilyen veszedelmes oktatási módszert lehetetlenné akarnak tenni. Erre vonatkozóan meg is tették a szükséges intézkedéseket.

Ez persze nem tetszik az *Alkotmány*-nak, mely mult heti egyik számában jobb ügyhöz való hevülettel védi *Vass* tanárt és támadja azokat, akik ezt a pedagógust veszedelmes játékaiban megakasztják.

A néppárti sajtóorgánus a dologgal kapcsolatosan erősen támadja *Szlezák* képviselőt és *Medgyesy* főgym. igazgatót, miközben olyanokat állít, melyek a való tényekkel ellenkeznek.

De bármiként vélekedik az *Alkotmány*, dr. *Vass Józsefnek* nem igen lesz többé alkalma Ujvidéken hasonló politikai kirándulásokra.

A delegációk.

A hivatalos lap szerdai száma közli azokat a királyi kéziratokat, amelyekkel a delegációkat hívják össze Budapestre *április 28-ra*. Az egyik kéziratot a külügyminiszterhez intézte a király, a másik a magyar miniszterelnökhöz, a harmadik az osztrák miniszterelnöknek szól. A miniszterelnökhöz intézett kézirat szövege a következő:

Kedves Gróf Tisza! A közös ügyek tárgyalására, 1867. évi XII. törvénycikk értelmében, illetve az 1868. évi december hónap 21-én kelt törvény alapján hivatott bizottságokat, a részükre törvényileg meghatározott teendők elintézése végett folyó évi április hónap 28-ikára Budapestre ezennel egybehívom. Midőn ehhez képest egyáltalán közös miniszteriumaimat alkotmányserű előterjesztéseik megtételére utasítom, megbízom Önt, hogy a magyar országgyűlés bizottsága tagjainak egybehívása iránt intézkedjék. Kelt Bécsben, 1914. évi április 9-én. Ferenc József s. k. Tisza s. k.

Nazarénusok szövetkezete.

— Saját tudósítónktól. —

Kölpény, 1914. április 12.

«*Krisztusban hívő nazarénusok gyülekezetének szövetkezete Kölpényben.*»

Ez a hosszú címe a legújabb születű hitel-szövetkezetnek, melyet a kölpényi nazarénusok alakítottak.

A szövetkezet célja: tagjai anyagi helyzetét javítani azáltal, hogy őket takarékoságra és pontosságra szoktatja, hiteligenyüket kielégíti.

Tartama határozatlan idő.

Üzleti tőkéje: a szövetkezeti tagok által befizetendő üzletrészekből alakul, egy üzletrész értéke 100 korona.

A tag a szövetkezet kötelezettségeiért üzletrésze erejéig felelős.

Az igazgatóság 2 tagból áll, akiket a közgyűlés első ízben 1 évre, azután pedig 3 évre választ. Az 1914. évi január hó 10. napján tartott alakuló közgyűlés *Tomits György* (Gyóka) igazgatót és *Briasha János* aligazgatót választotta.

A cég olyképp jegyeztetik, hogy az előirt vagy előnyomott cégszöveg alá az igazgató vagy aligazgató teljes nevüket sajátkezűleg írják.

A nazarénusok tehát most már nem csak felekezeti téren tömörülnek, hanem a gazdasági életben is szervezkednek. Csak aztán a kárászéletű szövetkezetek sorsára ne jussanak.

Eleinte azt hitték, hogy a szövetkezet létesítésének törvényes akadálya lesz. Az ujvidéki törvényszék azonban a cégjegyzést szó nélkül elrendelte.

A sajtótörvény és a bajai rendőrkapitány.

Az új sajtótörvény életbeléptetésével az az ellenzéki körök — átlátszó szándékkal — mesterségesen élesztgetik a nyugtalanságot. Helyes fölfogást vallott e tekintetben dr. *Molnár Mihály* bajai rendőrkapitány, aki a nála járt újságíróknak kijelentette, hogy a sajtó fontos és nagy hivatását megkönnyíti a jövőben, az új törvény keretein belül is, a gondoskodás tárgyát fogja képezni. Egyelőre tehát, *amíg az új rendszer mellett valamiféle egyöntetű gyakorlat ki nem alakul*, a sajtóirodát nem szünteti be, azonban az eddiginél szűkebb keretben, nagyobb óvatossággal, az új törvény rendelkezéseit szem előtt tartva, közvetíti az a közérdekű eseményeket.

A rendőrkapitánynak ez az álláspontja igen helyes s teljesen összhangban áll a törvény szellemével.

Azok a prezentív intézkedések, melyeket

Dr. Tóth Erdemes

A zombori munkásbiztosító pénztár.

A zomborkerületi munkásbiztosító pénztár — mint a hírek rovatában közöljük — e hó 19-én tartja az évi közgyűlését, mely elé az igazgatóság eme érdekes jelentést terjeszt:

Az 1907: XIX. t. c. életbeléptetése óta már több mint 6 év múlt el s dacára annak az egész intézmény ma épp oly bizonytalanságban van, mint volt az 1891: XIV. t. c. alapján alakult pénztárak átszervezésének évében. Sőt ma már ott tartunk, hogy a pénztárak ma meglévő szervezetének is, amelyet pedig helyesnek ismertünk fel, fenmaradása bizonytalanná vált. Hozzájárul ehhez még, hogy a pénztár belső konszolidációja is n-hezen — sok tekintetben egyáltalában nem — halad. A tisztviselők szolgálati és fegyelmi szabályzata a felettes hatóság részéről még ma sem nyert elintéztést, nyugdíjigényük és intézményük még ma is a levegőben lóg. Az orvosügy ma épp annyira rendezetlen, mint volt évekkkel azelőtt. A miniszteriumok részéről a községi közvetítés rendezése érdekében kiadandó rendeletet mind ezideig hiába vártuk. Azt mondhatnók, hogy az évek óta ideiglenességben küzködő intézmény érdekében egyetlen kérdésben sem kaptunk végleges megoldást.

Ezeket az amugy is súlyos állapotokat az elmúlt év gazdasági krízise csak fokozta és a pénztár életképességét erősen próbára tette.

A fejlődést megakasztotta a gazdasági válsággal együtt járó reitentes munkanélküliség és az ezt követő betegségek sorozata, amihez speciál pénztárunk területén hozzájárult még az elég nagymérvű kolera járvány.

Ha tehát a pénztár nem fejlődött a jelentés évében úgy, amint azt magunk is szeretnénk volna, annak indokai a fent előadottakban keresendők.

A pénztár fejlődést leginkább a jelen állapotnak az átszervezés óta adott jelenségekkel való összehasonlítása adja: ezért a jelentés évének eredményeit összehasonlítjuk az elmúlt évek eredményeivel. A taglétszám hullámzása a következő:

A pénztár fejlődését elsősorban a taglétszám befolyásolja.

A átlagos taglétszám volt	
1908. évben	6005.
1909. »	7420.
1910. »	8937.
1911. »	11158.
1912. »	12367 és
1913. »	13335.

Vagyis még 1909. évben a tagszaporulat a megelőző évihez képest 235, 1910. évben 202, 1911-ben 249, 1912-ben 98 és 1913-ban 79% volt.

A taglétszámnak 1909., 1910. és 1911. években való nagymérvű szaporodását a törvénybiztosítási kötelezettségre vonatkozó részének végrehajtása eredményezte, míg az 1913. évi visszaesés a rossz ipari konjunktúra következménye.

Mindazon által a taglétszám még ebben az évben is emelkedett.

Viszontagságos kivándorlás.

— Saját tudósítónktól. —

New York, 1914. április 1.

Amerikába kivándorolt bács megyeieknek viszontagságos eseteiről Ellis Izlandról a következő hivatalos jelentéseket adják ki:

Zomborból érkezett ide *Katyunity* Lázó, hogy évekkkel ezelőtt ide vándorolt rokonait meglátogassa. Utközben szembaja támadt. E miatt megfigyelés alá vették s az islandi telepen hagyták. Ha rövidesen meg nem gyógyul visszaküldik Európába.

Bácsalmásról érkezett a Pannoniával, a 33 éves Stantal Mihály, 30 éves nejével és négy gyermekével, akik közül a 4 éves Mari és a 2 éves István itt születtek. Megérkezésük alkalmával mind a négy gyermek beteg lévén, kórházba kellett szállítani. Sharonba, Pa. akartak utazni, Slantálnak ott lakó unokaöccséhez, de a szülőknél ott kell várakozni Ellis Islandon, még a gyermekek meggyógyulnak.

A Carpatiával érkezett meg *Ujvidékről* a 45 éves Czara Zsuzsanna, hogy barátjához, Ort Mihályhoz utazzon New Yorkba, aki az E. 5-ik utca 339 száma alatti lakik. A vizsgáló bíróság visszatartotta, felszólítván barátját, hogy érte jelentkezzen.

A Caroniával érkezett *Bezdánról* a 44 éves Tibor József, 43 éves Rozália nejével, hogy sógorához, Galambos Józsefhez utazzon Chicagoba, Ill. Általános testi gyengeség miatt és beteg idegrendszer miatt állították ki ellene az orvosok bizonyítványt, melynek alapján a vizsgáló bíróság kizárta vele együtt nejét is, mint olyant, ki nélküle a közjótékonyaságnak terhére válhat. A menház képviselője megfeleltette az ügyet.

H I R E K.

Meghalt egy ember.

Egy ember ma is elesett.
S nem vette észre más a dolgot;
Csak az, ki mellette lépdelt,
S a ki nyomába tolongott.

És nem is siratta őt más,
Csak az asszony, kit karján vitt.
Annak, ki nyomába lépett,
Mosoly lepte az ajkait.

Egy hely lett üres . . . Mint hoggha
Pohárból kis víz cseppen ki;
— S helyét a többi mindjárt ellepi. —
S hogy kifolyt: nem tudja senki.

M. RADICS JOLÁN.

Fejér Örzse esete.

(Igaz történet.)

Valódi mint a téli napok jártak februárban, a hó csikorgott a rohanó pihent lovak patái alatt s a füge szánkó vigan siklott tova a síkos talajon. Volt is öröm a fiatalság apraja nagyja között. Ilyen körülmények mellett köszöntött be a farsang, a lakodalmak napirenden voltak, téli időben a földmives ember legjobban ér rá lakodalmaskodni; végre az is csak dolog, sok készülődéssel, hivogatókkal van összekötve. A menyasszony agyáért is el kell menni kocsikkal s alkudozni érte, míg a kocsiakra felrakják, a lakodalom napján is kocsikkal körmenetet kell rendezni s csak ezek után kezdődik a tánc és az eszemiszom. A szomszédokat, jóembereket is meg kell hívni a rokonságon kívül, nem is számítva a násznagyok hozzátartozóit.

Ilyen lakodalmak alkalmára volt hivatalos Fejér Örzse is, aki a faluban mint piros pozsgás, szemrevaló, eszes, ügyes leányka volt általánosan ismert; nem is volt határa kedves pajzánkodó jó kedvének, mindenki szerette és becézgette jókedvűsége és vidám természeté miatt. Nem is hiányozhatott tehát egy lakodalomról sem, hiszen ő volt a mulattatók és mulatók jóképtű irányítója. Legutóbb azonban szerencsétlen baleset történt vele. Szertelen vidámságában a lakodalmak kocsijának oldalára mászott fel s meggondolatlanul hirtelen onnan ugrott nagyot a földre; meg is sínylette azt, elájult és összeesett a kocsival a földön, iszonyu kínok között vergődött; a násznép a rémhir hallatára összeszaladt, nagy sokaság sereglett össze, de a szép Örzse baján senki se tudott segíteni, ott nyöszörgött tehetetlenül mint a szárnyaszegett galamb, bélcsvarodást szenvedett. Rettenetes és szivszaggató jajgatásokkal borult az édesanya szerelmes magzatára, leányára, majd hosszas tanácskozások és vajudások után a városi kórházba szállították a súlyosan sérültet, hol azonnal meg is operálták sikerrel. Már szépen gyógyulásnak is indult a seb, a leány állapota naponta javult, a látogatók egész serege zarándokolt a beteg látogatására a faluból, hogy gyönyörködjenek gyógyulásában és élvezzék sokáig nélkülözött tréfás bohóságait. Ugy látszott, mintha javulása betegségének tartósan mutatkoznék. Már szövögette is bohókás álmait és légvárait jövőre, hogy társnőivel miként fog ismét enyelegni, egyúttal munkálkodni.

A sors könyvében azonban másképen volt a jövő megírva, mint ahogyan ő azt képzelte. Betegségének hatodik napján állapota hirtelen rosszra fordult és meghalt. Elképzelhető a szivszaggató fájdalom érzete, mely a szülőknél szívet tépe és mardosta a szomorú hír hallatára. A szomszéd azonban azonnal befogta lovait, hogy a halálra vált menyasszonyt ő a városból rögtön hazahozza a faluba, ott legyen eltemetve, ahol született és ahol vidám napjait gondatlanul élte. Így is történt. Gyümölcsöslió Boldogasszony napján délelőtt szokatlan időben végezték a temetést. A nagy ünnep napon a nagy misére készülő falusi nép a mise helyett előbb a temetésre ment, ott volt mindenki a falu apraja nagyja; soha ilyen szivszomorító látványt, ilyen keserű sorscsapást, szem nem maradt szárazon, szájj meg nem állt a szólas nélkül az esetet; ilyen nagy temetés még nem volt a faluban, a temetésről a templomba vonult a néptömeg, hogy az elsiratott és elhantolt gyönyörű virágszál emlékét szívből fakadó imába foglalja. Ez volt a Fejér Örzse esete. Legyen áldott emléke!

Péterréve, 1914. április 3.

Dr. Lányi I.

Természeti szépségek.

Irta: Gotthárd Sámuel.

A zakatoló gépet, mely nap—nap után végzi munkáját, bizonyos idő múlva megállítják, megtisztítják, helyrehozzák s mint ilyet megint megindítják a további munkák elvégzésére a jól emelése céljából. A gép még tovább is működhetett volna, de a dirigáló gépész egyes kisebb hiányokat észlelt rajta s ha azok ki nem javítottak időnként, a gép idő előtti hasznavehetetlenné válik a munkára s a végelelyeszet hónapja lép. Így van ez, az ember testének szervezeti működésével is! Milyen sok ember nem veszi komolyan szervezetének hiányait s avval az ósdi mondással: »rá érünk arra még, majd elmúlik a baj magától« — semmit sem tesz testének épen tartására, míg a bajok ismétlése s térfoglalása miatt, még az atléta természetű embert is idő előtt sirba dönti. Nekünk tehát a megadott szünidőt arra kell felhasználni, hogy testünket edzzük a további munkák folytatására, vagy esetleges hiányokat testünkben helyre állítsunk, az idegbetegséget a mostani korszak divó baját testünkben kiküszöböljük. Testünket csak úgy bírjuk edzeni, háborgó idegeinket csak úgy csillapítani, ha gyalogszerrel túrokat csinálunk hegyes vidéken, fenyves erdők közepette, ózundok levegő és kristálytisza forrásvíz, a madarak éneklő s a bogarak zsongó zenének élvezete mellett. — Ily alkalmas vidék felső Gömörvármegye! Sok kemenéből ettem már én kenyeret s teljes joggal állíthatom: »bejártam Tolnát, Banyát, de oly a természeti szépségekben elragadó, a mellett, egészséges vidéket egyhamar nem találtam. Itt az idő, hogy mi kik itt az Alföldön élünk a lethargikus álmunkból felébredjünk s belépünk a »Gömöri Turista Egyletbe«, — mert ne feledjük, hogy ha valakinek, úgy az Alföld rónáin lakó embernek van első sorban szüksége a testet edző turista életmódra, mert mi vagyunk a nap tikkasztó hőségének s az avval járó poros levegőnek (az idegesség melegágya) a rossz ivóvíz élvezetének, az esős időjárás által összeülepedett álló mocsaras vizek által terjesztett epidemikus betegségeknek és sok, sok mindenféle bajnak, — kiévé!!

A bácskai egyöntetű síkságot a végtelen rónát, a gömöri hegyes vidék a természeti szépségek panorámája váltja fel. Itt felkapaszkodunk egy hatalmas hegyre, a honnan gyönyörű kilátás tárul szemünk elé s csodáljuk Istennek fenséges alkotásait, érezvén, hogy az ő templomában vagyunk s benne ő az Ur s szánk önkénytelenül nyílik imára. Fénylik messziről a váralyai vár (a grf. Andrássyak birtoka) vagy a murányi vár romjai s a mit iskolában tanultunk s felnőtten olvastunk itt látjuk szemünkkel mit alkottak őseink! A lélek pedig elkalandozik a múlt idők emlékein és az ősök dicsőségétől megittasul! A természetrajzi kedvelők, a völgyekben és illatos réteken gyűjthetnek ezernyi virágzó növényfajt: a havasi Flórák a Ledum carpatikum, a Lunária rediviva, Saxifragák, Primulák, Soldanelák, Spireák, a Doronicum austriacum, a Ranunkulus a contifolius, a Campanula carpatica, a Mulgedium alpinum, a Cypripedium calceolus, a Ligularia sibirica, a Trollius europaens s. t. ki tudná mind elsorolni?

Az ásványországból egész gyűjteményt lehet, nemes és nemtelen érczek s különféle kőzetekből e vidéken összeszedni.

Nem kevésbé érdekes e vidék állatvilága, különösen madárfajta. A magashegyvidék sajátos dalnoka az őrvös rigó (Turdus torgnatus) ő az első madár, mely a hegyek ormain, rendszeresen valamely fenyő sudarán ülve, a derengő hajnalit üdvözli. Továbbá a keresztcsőrű (Lolita curvirostra) rigók, pintyek, kakukok, poszáták, czinkék, hegyi billegelők, havasi pipis, ökörszem s. t. énekelve mesélnek nemzedékről, nemzedékre, az arra haladó turistáknak, e gyönyörű vidék szépségeiről, multjáról, jelenéről s mily pompás dolguk van e vidéken, a melynek őserdeiben nem bántja őket senki. S e regék folytatódniak nap-nap mellett a turisták gyönyörködésére! Amott van a dobosinai jégbarlang, a hol télen, de sőt a legforróbb nyáron a jégtömegek el nem olvadnak s oly tündéri benyomást tesznek az emberre, hogy azt tolt leirni képtelen. Világhírű a Svájccal vetekedő sztraceni völgy égbemeredő szikláival, amelyen keresztül csak egy út és jókora patak halad, az időszaki forrás, mely napjában csak fél óráig folyik, de oly zuhogással tör a földből a víz, hogy azt órák messziségre elhalani lehet, — aztán elául, a Királyhegy, ahová dicső Mátyás királyunk vadászni járt, Hollókő a hegyek piramisa, távolabb a híres Branyiszko, ahol honvédeink 48 ban csakugyan világhírűen kitétek magukért s. t. s. t. mind megannyi csodálni méltó látványosság. És ebben mindenki gyönyörködhetik.

(Vége köv.)

Lapunk vezére, Latinovits Pál ny. főispán, orsz. képviselő Raguzáról, ahol 5 hétig tartózkodott, a mi nap folyamán Budapestre érkezik.

Ebéd a bajai főispán tiszteletére. Purgly főispán tiszteletére Müller József bajai nagybirtokos fényes terítéki ebédet adott, melyre a város vezetői voltak hivatalosak. Több felkötésben méltatták a főispán érdemeit. A vendégek a dicséret meleg hangján emlékeztek meg a figyelmes házigazda magyaros vendégszeretetről.

Horváth püspök Csurogon. Horváth Győző kalocsai főszentelt püspök a jövő hónapban bermautra indult. Csurogot is meglátogatja, ahol a főpapot — mint nekünk írják — nagy ünneppel készülnek fogadni.

Pénzügyminiszteri kinevezések. A pénzügyminiszter a zombori pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevősnél Penc Agoston számellenőrt számvizsgálóvá, Domány Sándor és Lovassy István számtisztakat pedig számellenőrökké nevezte ki.

A katonaság köréből. Dr. Császár Ernő hadnagyi rangban levő hadbíróhelyettes a napokban sikerrel tette le a hadbírói vizsgát.

Házasságok. Ekl Pál sorhajóhadnagy, Ekl Károly udvari tanácsos Ausztria legfelsőbb semmitőlseki bírónak fia eljegyezte Szemző Ilonkát, kamjonkai Szemző János titeli főszolgabíró és neje, született Ergh Józsa leányát.

Timpaauer Ferenc e hó 14-én tartotta esküvőjét Rutterschmidt Pistikével, Rutterschmidt Károly leányával. Az egyházi szertartás a budapesti erzsébetvárosi r. k. templomban volt.

Dr. Munk Sándor kulai ügyvéd eljegyezte Olédr Melániát Bácskeresztúron.

Haméder Károly zombori földbirtokos házasságot kötött Lovassy Olga-val.

Obrádovits Brankó bielinei bankigazgató eljegyezte Lukits Dobrillát Zomborban.

Heimweg Károly eljegyezte Gertsler Paulát. Göttche Jakab budapesti — azelőtt cservenkai — kereskedő eljegyezte Kempler Annát.

Jegypárok figyelmébe ajánljuk Hoffmann Mihály özvegye 40 év óta fennálló butorgyárát Szabadkán.

Művészestély Palánkán. A palánkai Casinóban ma, csütörtökön művészestély lesz, melyen Kovács Károly operaházi tag, Klein Flóra zongoraművész és Klein Károly hegedűművész lépnek föl. A műsor ez: 1. Beethoven: Adagio, Siklós: Ill. Romanze, Goldmark: Sturm-nacht. Zongorán előadja Klein Flóra. 2. Vieuxtemps: Air varié, Burmester: Traum. Hegedűn előadja Klein Károly. 3. Schubert: Der Neugierige, Thomas: Mignon. (Aria) Wagner: Walkür (Wintertürme). Énekli Kovács Károly. — 4. Mendelssohn: Lied ohne Worte. Cserny: Etude. Előadja Klein Flóra. 5. P. Martine Kreisler: Andantino, Goeunz: Scherzo und Romanze. Előadja Klein Károly. 6. Schubert: Frühlingsglaube, Puccini: Nyugat leánya. Schubert: Ungeduld. Énekli Kovács Károly. 7. Copin: Walzer. Előadja Klein Flóra. 8. Rubinstein: Asra, R. Franz: Im Herbst, Leoncavallo: Bajazzo. Énekli Kovács Károly.

A bácstopolyai gazdakör vasárnap jól sikerült táncestélyt rendezett. A tekintélyesebb gazdák köréből igen sokan jelentek meg. A mulatság a reggeli óráig tartott.

Lelkészbeiktatás Titelen. Titelen — mint nekünk írják — e hó 5-én iktatták be új hivatalába Klaar Vilmos ág. ev. lelkészt. Az ünnepesség egyházi részét Wagner G. Adolf ujjverbázi főesperes, Schindler sajkásszentiváni és Klein kátyi lelkészek segédletével vezette. A főesperes avató beszéde ezúttal is méltó volt retorikai remekhez. Délben fényes bankett volt, melyen a titeli és környékbeli társadalom vezetői megjelentek. Félköszöntőkben se volt persze hiány.

Halálozások. Perndl Adorján bátmonostori r. k. lelkész e hó 9-én meghalt. A község lakosságának nagy részvételével, fényes egyházi ceremóniával temették el.

Ószi János ny. posta- és táv. tisztviselő a napokban 80 éves korában Baján meghalt Derék ember volt, akit mindenki szeretett és becsült.

Michler Sebestyén csávolyi ny. kántortanító a napokban Mohácson, ahol fiánál, Michler plébánosnál tartózkodott, meghalt.

Reiner Józsefné Ujvidéken 27 éves korában meghalt.

Horváth Lajos ujjvidéki jogszigorló a napokban meghalt.

Az ujjvidéki Lloydegylet e hó 26-án tartja ezidei közgyűlését eme tárgysorozattal: 1. Két alelnök megválasztása. 2. Évi jelentés. 3. Zárszámadás bemutatása. 4. Felmentvény megadása. 5. Az 1913. évi költségvetés jóváhagyása. 6. A választmányi alapszabályszerű kiegészítése. 7. Felügyelő bizottság megválasztása. 8. Esetleges indítványok.

Magyarkanizsa rendőrségi államsegélye. Magyarkanizsa városának Laczkovich Károly helyettes polgármester elnöklésével tartott legutóbbi közgyűlésén a rendőrségi államsegély felosztásnál elfogadták a tanács javaslatát, amely szerint a kapott 10000 korona államsegélyből 800 korona rendszeres szakoktatásra, 1920 kor. egy polgári biztosi állás javadalmazására, 500 korona rendelkezési alapra, 300 korona a rendőrségvezetői fizetésének kiegészítésére, 6260 korona a rendőrök fizetésének és lakbérének kiegészítésére és a fennmaradó 220 korona báránypör gallérokra fordítandó.

Gondnokság alatt. Elmebetegség miatt gondnokság alá helyezték Szimendity Vladimir pacseri, Gombos Jenő zentai lakost.

Zombor közegészségügyi állapotáról dr. Danniger Ádám tisztii főorvos eme jelentésben számol be:

Városunkban a közegészségügyi állapot március folyamán kedvező volt, mert kanyaró előfordult 1 esetben 0 halálzással, vörheny előfordult 1 esetben 0 halálzással.

Ezen betegségek tovaterjedésének megállítására a szükséges óvintézkedések megtették téve.

A városi kórháznak betegforgalma a következő volt: Föl lett véve a kórházba 38 beteg, előző hóról maradt 46 beteg, ápolás alatt volt összesen 84 beteg. Ezek közül a kórházból el lett bocsátva 48 beteg, meghalt 3 beteg, ápolás alatt maradt 33 beteg. A kórházba járó betegek száma 263. A városi szegényházba 80 egyén részesül városi eltartásban.

Az iskolába járó gyermekek egészségi állapota kedvező volt.

Nevezetesebb halálokok a halottkém és a kezelőorvosok meghatározása szerint a következők:

I. Heveny fertőző betegségben nem halt meg senki.

II. Természetes halálokok; veleszületett gyengeség 2, ránggörcsök 10, béihurut 2, tüdőgyulladás 1, tüdő gümőkör 13, gutaütés 2, agyszály 6 esetben. Egyébb természetes halálokok 19 esetben. Külerőszak okozta halál 3 esetben (t. i. 1 agyonlövés, 2 mérgezés.)

Orvosrendőri szempontból meg lettek vizsgálva a múlt hónapban a piaci élelmi és élvezeti cikkek, a piaci gyümölcs, a déligyümölcs kereskedések, a tejcsarnokok és a tejtermékek, egy-néhány mézszárszék s az összes borbélyműhelyek.

Gyógysegély egy községi tisztviselőnek. Kovács Kázmér titeli segédjegyzőnek a képviselőtestület 200 kor. gyógysegélyt szavazott meg.

Uj cégek. Bácsme gyében ujjabban eme cégalakulások történtek:

Ujvidék. Apolló projektografh r. t. (Az alapszabályok 5. § módosították oly értelemben, hogy a társaság alaptőkéje 500 drb. 185 kor. értékű, tehát összesen 92,500 kor.)

Ujvidék Szerb szöv. bank r. t. (dr. Baics Lázár helyébe igazgatósági tag lett Masits Szima.)

Szabadka, Vidakovits M. Félix kézműáru kereskedése.

Zombor, Rintye Fülöp éjjeli őrző vállalata.

Szabadka, Krammer Antal és tsa (Giück Gyula cégvezető hatáskörét megszorították, amennyiben csak Schullenten Fülöp céggel együtt jogosult jegyezni.)

Szabadka, Szabadkai Takarékp. és Zalogház r. t. (Mamuzsich János cégjegyző lett.)

Ujzsvác Schuller József és fia (Weisz Lajos mohácsi lakos megszünt felszámoló lenni. Ezentul dr. Schuller Zoltán terizancei és Vida Gyula mohácsi lakosok a felszámolók.)

Baja város közegészségügye a városi főorvos jelentése szerint a következő volt márciusban: Általában kielégítő, bár a körmozgalom kevésbé emelkedett, de hevenyfertőző betegségek alig fordultak elő. A népesedési statisztika a következő: született 32 fiú, 16 leány, összesen 48 gyermek; meghalt 27 férfi, 18 nő, összesen 45 egyén. A kórház forgalma hatalmasan emelkedett, amennyiben az előző hóról maradt 295 beteghez márciusban 243 jött s így összesen 538 beteget ápoltak. Ezek közül elbocsátottak 208 beteget, meghalt 20, maradt 310. Tüdővész 8 esetben okozott halált. Élelmiszer vizsgálat 8 esetben történt. Orvosi kezelésben 7 beteg nem részesült. Hozzáértőzőik ellen az eljárás folyamatban van. Két öngyilkossági kísérlet közül egy végződött halállal.

A legnagyobb gondot minden anyának gyermeke helyes táplálása okozza. Emésztési zavarok — sajnos — nagyon gyakran fordulnak elő és épp e betegségtől kell a gyermeket helyes táplálás által megvédeni. De csakis egy teljesen megbízható, ezer és ezer családban a legjobb sikerrel alkalmazott táplálással, mint amilyen a Nestlé féle gyermekliszt tejben kísérletet. Próbadoz és tanulságos könyvecske a gyermek ápolásáról díjtalanul kapható a Henri Nestlé cégnél, Wien, I. Biberstrasse 161 P.

A kulai vásárok helypénzszedési jogát a községi képviselőtestület Szauer János és társai ottani lakosoknak évi 3250 koronáért adták bérbé.

A zombori kerületi munkásbiztosító pénztár hetedik évi rendes közgyűlését április 19-én d. e. 10 órakor Zomborban a városháza közgyűlési termében, határozatképtelenség esetén pedig, tekintet nélkül a megjelentek számára, április 23-án este 7 órakor a pénztár helyiségében (Jókai-tér 2. szám alatt) tartja. A tárgysorozat: 1. A közgyűlés szabályszerű egybehívásának igazolása és a határozatképeség megállapítása. 2. A jegyzőkönyv vezetése és hitelesítése iránti intézkedés. 3. Az 1913. évi zárszámadásnak és mérlegnek, valamint az ezekre vonatkozó felügyelőbizottsági jelentésnek tárgyalása és ezzel kapcsolatban: a) az 1913. évi kezelési felesleg 1/3-ad részének hovaforrdítása iránti határozat; b) az 1913. évi kezelési felesleg 1/3-ad része 10% ának felosztása és c) a felmentvény iránti határozat. 4. Az 1915. évi költségelőirányzat megállapítása. 5. A székház építésének elhatározása. 6. Választások. Választandó: a) a munkaadók sorából: 2 igazgatósági póttag a gyári, 1 felügyelő bizottsági rendes tag a kereskedelmi és 1 felügyelő-bizottsági póttag a kereskedelmi csoportból; b) az alkalmazottak sorából: 4 igazgatósági póttag az ipari, 2 igazgatósági póttag a gyári, 2 felügyelő bizottsági póttag a gyári és 1 felügyelő-bizottsági póttag az ipari csoportból, továbbá 1 h. választott bírósági ülnök a munkaadók és 9 h. ülnök az alkalmazottak sorából. 7. Indítványok. A meghívót Weidinger Frigyes elnök és Gyöngyösi Dezső igazgatók írták alá.

Betörés Palánkán. Palánkán betörték Bamberger Lajos házába s 110 kor. készpénzt vittek el. A nyomozást megindították.

Füredő Szeghegyen. Szeghegy község képviselőtestülete elhatározta, hogy ártézi fürdőt létesít. Eziránt már tárgyalásba is lépett egyes vállalkozókkal.

A Temerini Takarékpénztár március 5-iki közgyűlése elhatározta, hogy az intézet 10 éves fennállása emlékére az intézet elnökének, máthézi Matkovits Béla ujjvidéki főispánnak — aki távolléte miatt a közgyűlésen nem elnökölhetett — a nagy erkölcsi és anyagi támogatásáért, jegyzőkönyvileg mond köszönetet, és vele ezt küldöttség útján közölni fogja. E hó 5-én délelőtt 1/212 órakor vezette Péter Ferenc igazgatósági elnök és Göbel Ferenc igazgató a 26 tagból álló küldöttséget az épen Temerinben időző főispánhoz Sajnos, a küldöttség a főispán urat ágyban fekvő betegen találta, mindazonáltal a főispán — az intézet iránti különös szeretetének jelét adva, fogadta a küldöttséget. A küldöttség felkes éljenése közepette adta át ekkor Péter Ferenc a főispánnak a díszesen kiállított szép albumot. A főispán meghatva mondott köszönetet a küldöttségnek az iránta megnyilatkozott nagy szeretetért, és megígérte, hogy mint eddig, úgy ezentul is szíven fogja viselni az intézet ügyét, miután az intézet ezen támogatást meg is érdemli. Hosszas éljenés után kivonult a küldöttség a betegszobából a fogadó terembe, ahol a főispán ur szeretett neje magyaros vendégszeretettel vendéglátte meg a küldöttség tagjait. A küldöttség tagjai voltak: Alexander Ádám, Alexander József, Bujdosó Pál, Flórián Ödön, dr. Burtik Andor, Gábor Zsigmond (Ujjvidék), Göbel Ferenc, ifj. Hemrich Alajos, Horváth József, Kókai János; Kovács Ferenc bíró, Laky Ferenc, Liptay Antal, Mező Ferenc, Nagy János, Nagy Mihály, Parlagi Mór, Péter Ferenc, Pogács Lajos, Rainer I. Gyula, Reiter Vilmos, Schwager János, Tóth András, Tóth József bíró, Widrich Soma és Winkle István (Ujjvidék.)

Véres verekedés Palánkán. Palánkán mulatozás közben véresre verték Antics Györgyöt. A tetteseket följelentették.

Szenzációs öngyilkosság Szabadkán. Szabadkáról jelentik: Vasárnap reggel hat órakor átvirasztott éjszaka után ágyában szíven lölte magát dr. Györgyevits Szvedoje nyugalmazott helyettes polgármester és azonnal meghalt. Györgyevits dr. Szabadka egykori híres és hatalmas polgármestere, Mamusich Lázárnak legjobb barátja és bizalmasa. 1884-ben együtt választották meg őket és 1902-ben, mikor dr. Biró Károly, a jelenlegi polgármester került hatalomra, ő is visszavonult a közigazgatástól. Jómódu, nagy tekintélyű ember volt, de az utóbbi időben vagyonának legnagyobb részét szorult helyzetbe került hozzátartozóinak támogatására fordította. Mire barátai észrevették súlyos anyagi gondjait és segíteni akartak rajta, már elvesztette lelki egyensúlyát. Mamusich Lázár ny. polgármester még szomorúan is egész nap tárgyalt vele. Meg akarta gyógyítani, hogy ha adósságait kifizeli, még mindig marad neki annyi, hogy nyugdíjából és pénzintézeti tisztségeinek jövedelméből szépen megéljen, de Györgyevits dr. csak azon kesergett, hogy nem támogathatja a családját és már

annyira megzavarta a sok tépelődés, hogy arra kérte a polgármestert eszközöljön ki egy szobát részére a városi szegényházban. Szombaton este megígérte, hogy vasárnap délelőtt az anyagi ügyek rendezése végett ismét felkeresi barátait, reggel elkövette az öngyilkosságot. Az öngyilkosság okára vonatkozó levelet nem hagyott hátra. Végrendeletét sem találták eddig meg. Egyetlen fivére, Györgyevits Mladen nyugalmazott belgrádi vasuti főosztályos a temetésre ide érkezett.

Halálos tehéndőfés. Cservenkán mult szombaton egy gazdasági tanyáról több ökröt és tehenet hajtottak a vasútállomáshoz, miközben — mint levelezőnk írja — egy tehen megvadult, a községbe szaladt, végig száguldott az Arany János utcán s az ott játszadozó hét éves Zámek Károly nevű fiut nyakiszirten döfte, a szerencsétlen fiu néhány órai kintlódás után meghalt.

Utépités. A zombori államépítészeti hivatal a nagyfényi állomástól Szabadka szab. kir. város Nagyfény-nevű külterületi központjához vezető 3.278 km. hosszú ut kiépítésére ápr. 11 én versenytárgyalást tartott. Ajánlatot tettek: Kalmár Károly (Bácsalmás) 77.161.44, Apcvidéki kőbánya rt. (Heves) 66.981 K. 34 f. Blau Rezső (Mohács) 68.728.92, alt. 64.160.72, Grünhut József és fia. (csak a munka egy részére) 39.817.93, Frank J. és Tsa (Eszék) 59.986.56 koronával; a földmunkára Takács Gyula 8218, Kosity Mladen és Tsa 6885.84 koronával. Az ajánlatokat döntés végett a kereskedelemügyi miniszteriumhoz terjesztették fel.

Községház építése Ókén. Vadász Pál szabadkai műépítész tervei szerint Ókén építendő községháza építésére ifj. Hermann Miklós és társai törzsei cég kapott megbízást 93.220 K. vállalati összeg mellett.

Kirándulás a gazda pénzével. Bajáról jelentik: Fleischmann Manó, bajai kereskedő átadott 400 koronát Horváth Mihály nevű segédjének, hogy a pénzt vigye Dunaszekcsőre és fizesse ki az általa vásárolt muharmagot. Horváth kiment a hajóállomásra, ahol találkozott Révész Miklós nevű barátjával és együtt hajóztak át Dunaszekcsőre. A hajón az az ötletük támadt, hogy jó napot csapnak és bőségesen hozatták a sört és a sonkát, bár Horváth csak öt koronát kapott utiköltségre. Dunaszekcsőn korcsmába mentek, tovább borozgattak, majd elhatározták, hogy Mohácsra rándulnak tovább mulatni. Mohácsra egy éjjeli mulatóhelyen összes pénzüket elverték és másnap dében, mikor bérkocsin a hajóhoz hajtottak, Horváth már az óráját adta zálogul a kocsisnak. Hazamentek Bajára, de Horváth nem mert otmaradni, hanem elment gyalog Zomborba egy barátjához, honnan Bródba akart szökni. Időközben azonban főnökének feltűnt hosszas elmaradása, táviratozott a dunaszekcsői uradalomnak, honnan azt a választ kapta, hogy Horváth ott sem volt eddig. Megállapították, hogy Zomborba szökött, hol a rendőrség letartóztatta és a szabadkai ügyészség fogházába szállította.

KÖZGAZDASÁG.

A Triesti Általános Biztosító Társulat

(Assicurazioni Generali)

f. évi március hó 17-én tartotta 82-ik rendes közgyűlésén terjesztettek be 1913. évi mérlegek. Az ellőttünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1913. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek kor. 1.297.036.630/20 tettek ki és az év folyamán bevett díjak kor. 56.381.050/47 rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka kor. 22.566.540/30-re kor. 398.114.196/97-re emelkedett. Az életbiztosítottak osztalék alapja kor. 7.515.715/11 tesz ki. A tűzbiztosítási ágban beleértve a tükörűveg biztosítást, a díjbevétel kor. 19.357.541.835 biztosítási összeg után kor. 33.058.512/87 volt, miből kor. 11.771.428/47 viszontbiztosításra fordított, úgy, hogy a tiszta díjbevétel kor. 21.287.084/40-re rugott és ez összegből kor. 15.425.174/22 mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitették át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege kor. 160.198.898/15. A betörésbiztosítási ágban a díjbevétel kor. 1.774.925/69-re rugott, miből levonván a viszontbiztosítást, a tiszta díjbevétel kor. 982.230/66 tett ki. A szállítmánybiztosítási ágban a díjbevétel kitétt kor. 7.340.807/20, mely a viszontbiztosítások levonása után kor. 3.362.470/05-re rugott. **Károkkért a társaság 1913-ban kor. 50.202.042.11 és alapítása óta 1.163.020.163/67 fizetett ki.** E kártérítési összegből hazánkra kor. 233.952.606/56 esik. A nyereség-tartalékok közül, melyek összesen kor. 15.504.719/08-re rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabályszerinti nyereség-tartalék, mely kor. 7.971.112/52 tesz ki, az értékpapírok ártályam-ingadozására alakított tartalék, mely az ideai átutalással együtt kor. 4.948.531/55-re rug, továbbá felemlítendő a 160.000 kor. rugó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az ideai átutalással kor. 2.425.075/01 tesz ki. Részenyenként 720 arany frank osztalék kerül kifizetésre. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek az ideai átutalások folytán kor. 434.367.388/47-ről kor. 456.949.184/97-re emelkedtek, a következő elsőrangú értékekben vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések kor. 105.861.710/28. 2. Életbiztosítási könyvekre adott kölcsönök kor. 51.760.232/04. 3. Letétbe helyezett értékpapírokra adott kölcsönök kor. 5.459.438/35. 4. Értékpapírok kor. 237.342.355/22. 5. Követelések államoknál és tartományoknál kor. 46.666.706/21. 6. Tárca

váltók kor. 719.310/61. 7. Készpénz és az intézet követelése a hitelezők követeléseinek levonásával kor. 9.139.432/26. Összesen kor. 456.949.184/97. Ezen értékekből 85 millió kor. magyar értékekre esik. — A Minerva általános biztosító részvénytársaság Budapesten, — mely az Assicurazioni Generali leányintézete, — egyéb ágazatain kívül foglalkozik a kezességi- és óvadék-, valamint az elutalajdonítás-, lopás-, hűtlen kezelés- és sikasztás elleni biztosítással, nemkülönben a versenylovak, telivérek és más értékesebb tenyészállatok biztosításával, mely új ágazatokat nevezett társaság vezette be hazánkban, valamint áru- és utipodgyászbiztosításokat az Európai áru- és podgyászbiztosító részvénytársaság számára.

Az apatini vadásztársulat alapszabályait jóváhagyta a föld. miniszter.

Az ókéri méhtenyésztők egylete alapszabályait a napokban jóváhagyta a belügyminiszter.

Ivrszeri hólyagos kiütés járvány van most Piros és Tiszaiútvánfalva községben.

A bőrféreg járványszerűen lépett föl Sztapár, Monostorszeg, Óbecse, Mohol, Szentfülöp községekben.

A szőlő állapota Baja környékén. Baja, április 10. A hosszantartó tél ugyancsak télen-ségre kárhóztatta a gazdát, ami által úgy a trágyázás és forgatás, valamint a metszés is kése-delmet szenvedett. A jó idő heáltával megkezdődött mindenütt a szőlők kitakarása. A metszéssel még várunk, mert József napján is a hőmérő majdnem fagypontra szállt alá és reggelre erős dér is volt, azóta is állandóan hűvös és esős az időjárás. A szőlő befedett szeme jól telet, de a takaratlannul maradt felső rügyek nagyon hibásak hosszúra metszeni tehát nem lehet. Vidékünkön sok a takaratlan szőlő. Sokan úgy okoskodtak, hogy a szőlőt jobb be nem takarni, mások meg a betakarás költségét takarították meg. A takaratlannul maradt szőlők gazdái az idén ugyancsak ráfizetnek a takarékosságukra, mert a 20 fokos hideg nemcsak a rügyek legnagyobb részét tette tönkre, hanem sok szőlőtöke is áldozata lett. A borkereskedelem még mindig pang; borkereskedőt éppen nem, korcsmáros pedig ritkán látunk. A korcsmárosok maguk is bevallják, hogy jobban fagy a sör mint a bor. A sörfogyasztás ijesztő módon emelkedett és folyton emelkedni is fog, míg csak a boradót el nem törlik. (A. L.)

A répa iparsótrágyázása. A földművelésügyi miniszter rendelkezése az iparsóval trágyázási kísérleteket végeztek az állami birtokokon és a mezőgazdasági tangazdaságokban. A kísérletek szerint az olyan talajokon, ahol az iparsónak cserepesítő hatása nem érvényesülhet, rendszerint tehát a nem nagyon kötött talajokon elegendő csapadék mellett, az iparsónak kedvező hatása lehet.

A gazdasági cseléd lakása. A földművelésügyi miniszter egy fölmerült esetben hozott határozatával kijelentette, hogy a gazda nem jelölheti ki a cseléd lakását olyan helyen, ahonnan a szolgálat teljesítésének helyére történő naponkinti többszörös bejárás a két hely közötti távolság folytán a cseléd erejét meghaladja vagy egészségét veszélyezteti.

A tej baktériumflórája és a legelő közötti összefüggés. Wolff A. dr. baktériológiai szempontból összehasonlító vizsgálat tárgyává tette a legelőn tartott teheneiktől származó tejet a kizárólag istállóban tartott tehenekejével. Így elég szoros összefüggés volt megállapítható a tej és a legelő baktériumflórája között. A rendes körülmények között a tejben és a legelőn előforduló baktériumok közül (aerogén coli csoport) a legelőnek specifikus baktériumai is vannak; ezek csak akkor találhatóak fel a tejben, ha az állatokat legelőn tartották. Ilyenek: a Baktérium trifolii, fulvum, heribicola, Burri, lacturubefaciens és a rövid bacillus, mely a margitvirágon fordul elő. A legelő és a tej baktériumflórája közötti összefüggést nagyban befolyásolja a tej és a tőgy kezelése; ezen összefüggés annál szorosabb, minél több kívánni valót hagy hátra a kezelés. A takarmány és a tej baktériumflórája közötti összefüggés a legelőtési időszakban sokkal nagyobb mint istállózásnál; ez főképp annak tulajdonítható, hogy a második esetben a tőgy sokkal ritkábban jön érintkezésbe a táplálékkal, mint legelőtésnél. Istállózásnál a tej baktériumflórája sokkal inkább megegyezik az alom mint a takarmány flórájával. (F.)

A baromfikolera újabb gyógyszere. Amerikában nemrégiben egy új mezőgazdasági kísérleti telepen tanulmányokat végeztek egy szulfokarbol nevű gyógyszerrel, melyről terjesztői azt állítják, hogy az összes meglévő gyógyszerek között a legeredményesebbet gyógyítja a baromfikolerát. Az állatgyógyászati osztály ugyanis olyan időben, amikor a baromfikolera borzalmas arányokban szedte áldozatait, gyógykezelés alá vett 60 darab baromfit, melyeknek 50%-a a járványtól meg volt fertőzve. A gyógykezelés abból

állott, hogy egy liter vízben 30 gr. szulfokarbol oldtak fel és ezzel higitották az állatok tengeridarából és korpából álló eleségét. Az eredmény maga páratlan, szinte meglepő volt. A hatvan darab baromfiból csupán kettő hullott el a többiek ellenben rövid időn belül, kivétel nélkül meggyógyultak. Sőt közöttük új betegedési eset többet nem fordult elő. Ez volna hát a baromfikolera legújabb gyógyszere és ha a hirtelen hinni lehet, úgy a jövőben igen szép eredményeket fognak vele elérni baromfitenyésztőink. k.

Szerkesztői üzenetek.

Dr. M. L., Madaras. Lehetetlen azonnal intézkednünk. Csak néhány nap múlva tehetjük.

T. J-né, Turja. Köszönjük a figyelmet. Hasonló melegséggel viszonzozzuk. Lapunk vezére keddig Raguzában lévő, a neki szóló levelet csak e hó 20-án adhatjuk át. Akkor lesz Budapesten.

G. S., Palánka. Még nem olvastuk át, tehát nem is üzenhetjük meg, vajjon közölhető-e.

H. Gy., Szilbács. Egyes cikkek terjedelmének megállapítása iránt fentartjuk magunknak a jogot. Különösen olyan közleményekkel szemben, melyeknek tárgyáról már más lapok bőségesen megemlékeztek.

H. K., Baja. Teljesen osztjuk az ön fölfogását. De most már kár visszatérni rá.

L. M., Bácsalmás. E hó vége felé.

I. B. Titel. Több hivatalos kimutatás van róla. Egy részét a monografiában is megtalálja. A 18. század közepén történt összeírásakor 192 bacsmegeyi nemesi állapítottak meg. A Császár-család 1800-ban Pacsérára, az Eremicsek 1760-ban Martonosra, Gromon 1817-ben Vajszkára és Bogynára, Kovácsich-család 1803-ban Bácsalmásra, Latinovitsok 1745-ben Kunbajára, 1752-ben Madarasra, 1800-ban Katymára, báró Orczy 1747-ben Bajára, Vojnitsék 1759-ben Bajására kaptak királyi adományt.

L. G., Szabadka. A Purgly-család csakugyan Németországból származik. De nem Poroszországból, hanem Bajorországból. A XIX. század elején jött Magyarországra. Moson-, Veszprém-, Torontál- és Arad megyében telepedtek le.

Sz. B., Mélykut. Átadtuk. Két héten belül megtudja.

T. B-né, Zombor. Honthly István munkatársunk Pécsen lakik. A verseinek szóló méltó dicséret nekünk is jölesik.

Főt. B. A., Szabadka. Köszönjük szives gyors intézkedését. Mindketőt szerdán reggel kaptuk meg.

Levelező, Baja. Munkásságát folytassa csak úgy, mint eddig. Az új sajtótörvény csak azokat érinti, akik valótlan dolgokat írtak.

Levelező, Ujvidék. A főnti üzenet önnek is szól. Az illető nem jól cselekszik, hogy várakozó álláspontot foglal el. Arra semmi oka sincs.

Dr. B. M., Bajmok. Lapunk vezére ma Budapestre érkezik. Tőle meg fogja tudni az illető urhölgy végső elhatározását. Nyomban megírjuk önnek.

L. T., Topolya. A napokban elküldjük.

R. G., Ada. Nem tehetjük.

Haladunk. Nem közölhető.

Alfa Iaval

Daisy II. tejgazdasági berendezés, mely még üzemben van, tejhiány miatt, teljesen jó állapotban

eladó.

Kobold József és társai
Bácsgyulafalva.

2-1

Kisebb butorozott szoba

azonnal kiadó. (Budapest, Erzsébet-körút 29. II. 28.)

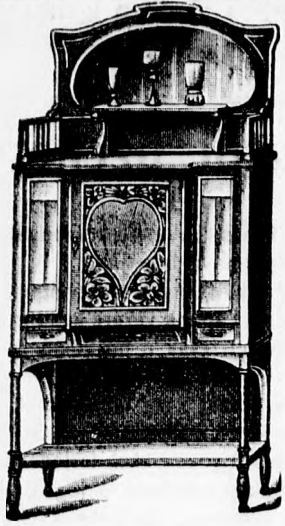
Írásheli munkát vállalok

olcsón. Cim: S. Gy. Bácsmegeye kiadóhivalába (Bpest, Teréz körút 2.)

Elegáns butorozott utcai szoba

Budapestre ránduló bacsikai családoknak avagy egyeseknek kiadó. (Budapest, Eötvös utca 6/B III. em. 14.)

JEGYESPÁROK FIGYELMÉBE!
MENRATH L. és FIA BÚTORHÁZA
 o UJVIDÉK, KOSSUTH LAJOS-UTCZA 46-48. SZÁM. o

:- Rendkívül nagy választék mindennemű :-

bútorban,

egyszerű valamint művészi kivitelben.
 Szőnyegek. — — Fügönyök.
 Állandó bútorkiállítás.

==== Jutányos árak! ====

ALAPITTATOTT: 1843. — TELEFON: SZÁM 87.

FOGAK

szépsége dísz az embernek

Boelke Ugó

fogtechnikai művésze

Ujvidék, Kossuth Lajos-u. 37. I.

Ajánlja a legdivatosabb kellékekkel felszerelt műtermét.

Nem kiveendő foghelyettesítés u. m. arany, platina és porcellán foghidak, német, sveici és amerikai minta szerint. — Arany, platina és porcellán koronák. — Teljesen fájdalommentes fogmunkálatok. Arany, porcellán, zománcz, amalgam stb. tömések. Kautsuk légnymású fogsorok. Minden egyes munkáért több évi jótállás. 24 évi szakbelli működésem kezkeskedik a kifogástalan kivitelért. 13-3

Pallas lexikont és más könyveket vesznek. Ajánlatokat dr. K. M. jelígre a »Bácsmegeye« kiadóhivatalába (Budapest, (Teréz-körút 2)

**Amerikai Bar,
 Bodega, kávéház és
 cukrászda**

Ujvidék

Rákóci Ferenc ut 13.

Az **Erzsébet-szálloda** volt üzletvezetőjének vezetése alatt.

Az **elitközönség szolid** találkozóhelye.

2-12

Pazar berendezés.

Női kiszolgálás.

ad 1029 sz. 1914.

Pályázati hirdetmény.

Regőcze községben 800 korona évi fizetéssel javadalmazott

irnoki állásra

pályázatot hirdetek

Felhívom ennél fogva pályázni öhajtkat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám 1914. évi április hó 30-ig nyújtsák be.

Baja, 1914. április hó 1-én.

Vojnits Máté

főszolgabíró

2-1

Magyarkanizsa város polgármesterétől.

386 szám. eln. 914.

Pályázati hirdetmény.

Magyarkanizsa r. t. városnál lemondás folytán megüresedett

három lovas rendőri

állásra pályázatot hirdetek.

A pályázók hiteles okmányokkal igazolni tartoznak:

1. hogy magyar honosak és büntetlen előéletűek,
2. hogy védkötelezettségüknek eleget tettek s 24 életévüket betöltötték, de 45 évnél nem idősebbek,
3. hogy rendőrségi szolgálatra egészséges, alkalmas testalkatúak,
4. hogy magyarul folyékonyan írni és olvasni tudnak.

Javadalmazás: évi 700 korona fizetés és 160 kor. lakbér, továbbá 5 évenként háromszor esedékes 100—100 kor. korpótlék, téli és nyári ruházat és teljes felszerelés. A fizetés havi, a lakbér negyedévi utólagos részletekben utalványoztatik.

Felhívom pályázókat, hogy a magyar nyelven és saját kezűleg irt pályázati kérvényeiket 1914. évi április hó 27. napjának d. u. 1 órájáig hozzám nyújtsák be annál is inkább, mert a később érkezőket figyelembe nem veszem.

Magyarkanizsa, 1914. évi április hó 9.

Dr. Király Sándor

polgármester.

Ujvidék város

előkelő és legkellemesebb szórakozó helye
 a teljesen modern

APOLLÓ

(a vározháza tőszomszédságában)

TIVOLI

(a törvényszék melletti sétaterén)

mozgó-színház,

amelyben állandóan a világ nagy hírnevű és első filmgyárainak legújabb művei kerülnek bemutatásra.

MAGVAKAT

tavaszi elvetésre ismert kifogástalan minőségben szállít

Mühle Árpád

kertészeti és magtermelési telepe

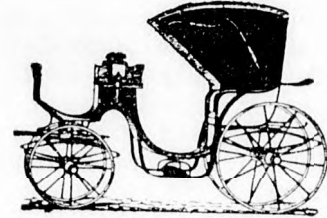
Temesvár

— Alapított 1875. —

Dus ábrákkal ellátott főárjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

10-4

Telefon 134.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Első délmagyarországi kocsigyár.
Reich és Lebherz
UJVIDÉK, (Limán)

Luxus-hintók, üzleti és gazdasági kocsik, mentő- és halottas kocsik, omnibuszok és luxus-szánkók, a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig, állandóan készletben.

1586. sz. — kig. 1914.

Ingatlan eladási hirdetmény.

Jánoshalma község tulajdonához tartozó, a Zsinór-utca végén, valamint az Alexi-féle gőzmalom mellett fekvő, a jánoshalmi 40. sz. betétben felvett belterületekből 5240/1, 5240/2, 5294/9, 5294/10 és 5294/11. hrsz. a., úgy a 9836/1, 9836/2 és 9836/3. cat. hrsz. a. kiosztott

házhelyek,

a közs. képviselőtestület 85. 86/kgy. 1913. sz. véghatározata alapján, a megállapított feltételek mellett, 1914. évi április hó 24-én d. e. 9 órakor, a helyszínen megtartandó nyilvános szóbeli árverés útján, örökáron eladatni fognak.

Az árverési feltételek s a mérnöki felosztási vázrajzok Jánoshalma község jegyzői hivatalában betekintheők.

Jánoshalma, 1914. április 4.

Kopeczky Győző **Nagy (Pál) Sándor**
 közs. jegyző. 2-2 közs. bíró.

Alkalmi bútorvétel Baján!

Hálószobák:

Massív bükkfa hálószoba teljesen felszerelve	220 Kor.
Diófa hálószoba teljesen felszerelve	195 „
Ugyanaz jobb minőségben teljesen felszerelve	230 „
Fényezett mahagoni, javor, kőris és cseresznyefa hálószobák 3 szárnyas toalettal	520 „
Tele hálószobák minden színben és fanemben, fantasztikus toalettal	650 korona és feljebb.

Székerek:

Massív bükkfaszékerek	54 Kor.
Diófaszékerek	38 „
Előszobaszékerek 3 ajtós massív bükkfából tükrökkel, fogassal, ernyőtartóval felszerelve	95 „
Előszobaszékerek patent szennyes szekrényel	56 „

Ebédlők:

Diófa ebédlő, asztallal, székekkel, divánnal telj. felsz.	195 Kor.
Palysander	550 „
Ugyanaz mindenféle tölgy színben	550 „

Különfélék:

Ebédloasztal patent kihúzható betéttal	32 Kor.
Fordítóasztal politiros	24 „
Fiókasztal	16 „
Amerikai íróasztal redőnyös legnagyobb méret legfinomabb kivitel	190 „
Hajlított tömörfaszékek oldalkötéssel	4 „
Hajlított tömörfaszékek oldalkötés nélkül	3 1/2 „
Valódi Thonet székek minden faconban	5 „
Valódi kézfestmények modern kerettel	8 „
Cimbalom Mogyorosi gyártmány pedálos 9 számú facon, fényezett mahagoni teljesen felszerelve árjegyzéki gyári ára 360 kor. most 240 „	

Uriszobák:

1 könyvszekrény, 1 angol íróasztal, 1 írófotel, 1 uriasztal, mahagoni palysander és mindenféle tölgy színben hozzá 1 kanapé és 2 fotel legfinomabb kárpitos munka, minden teljesen felszerelve 7 drb. összesen	540 Kor.
Ugyanaz massív tömör bükkfából egyszerűbb kivitelben összesen	290 „

Ágyak:

Massív bükkfa	28 Kor.
Diófaágy	34 „
Massív Thonetágy	38 „

3-4

Hat darab kitűnő zongora és pianó, a világhírű Stingl és Hoffmann & Czerny féle gyártmányok 440 koronától 840 koronáig darabja azaz 45 perccel olcsóbb mint a gyárban

HAAS MIKSA, butoráruháza BAJA, Városház-tér. (Gabonapiac.) Telefonszám 143.

Bélyegzőket

pecsénymókat

és minden e szak-
mába vágó munkát
legjutányosabban
és leggyorsabban
készít a

MERKUR-nyomda

Ujvidék

(Winklepalota.)

Bács megyében az egyedüli bélyegző készítő.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Legközelebb megnyílik!
Bluz- és Pongyola-Modellház

KRON KÁROLY FIA fióküzlete
Ujvidék, Kossuth Lajos-u. 43.
régí gimnázium-épület (Örmény-u. sarkán.)

2470 ex 1914,

Pályázati hirdetmény.

Topolya nagyközségben lemondás folytán megüresedett évi 1500 korona fizetéssel egybekötött

IV-ik segédjegyzői állásra

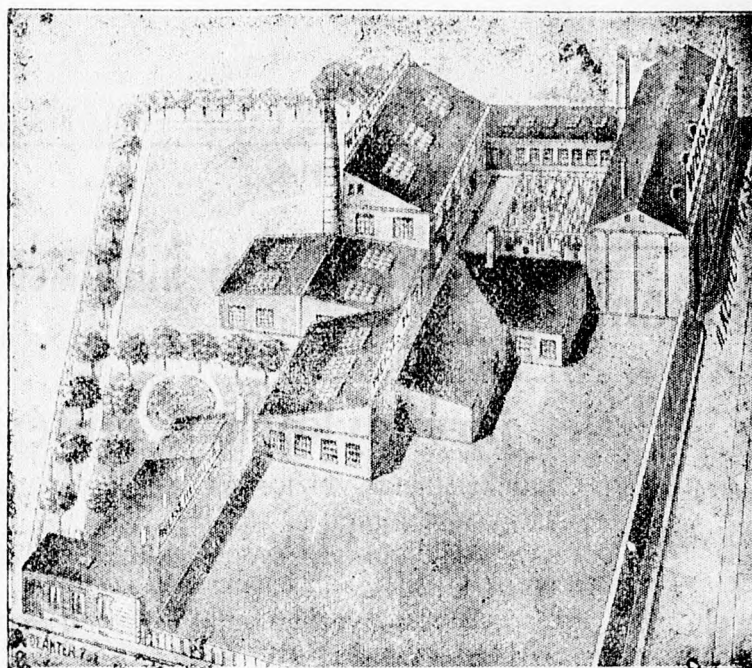
pályázatot hirdetek.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy az 1883. évi I. t. cz. 6. szakaszában, illetve az 1900. évi XX. t. cz. 3. szakaszában előirt minősítésüket s eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám 1914. évi április hó 25. napjáig annál is inkább nyujtsák be, mivel a később érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Topolya, 1914. április 6-án.

Dr. Fratricsevits István
főszolgabíró.

2-2

WEISZ HERMINA

ezelőtt SZÉVIN KÁROLY
Alapítva 1830. — Telefon 124.
ruhafestő- és vegytisztító-gyára

UJVIDÉK,

II, KENYÉR-UTCA 51. SZ.

Fest és vegyileg tisztít férfi-, női- és gyermekruhákat, egyenruhát, csipkét, himzést, stíró, függönyöket, napernyőket, keztüket, stb.

Legolcsóbb árak. Elismert jó munka.

Postán érkező megbízások lelkiismeretes elintézésére kiváló gondot fordítok.

Billiárdasztalok

modernek, ujak és használtak, valamint fordíthatók. **Zeneautomaták, tivolijátékok, sorapanalok és Wertheimcassák** jutányosan **részletfizetésre** is kaphatók. Kívánatra árjegyzék!

Schmidt János

52-6

Bácsfeketehegy. (Telefon.sz.9)

Az egész vármegye tudja már,

hogy

Soós Károly
artézi fürdője
Óbecsén

az egészségesnek és a betegnek egyaránt **kincset ér.**

Üdit, frissít, erősít! Az elpetyhüdt testben az eisőfürdés után friss vér kering.

Gőz- és kádfürdők. Tiszta, csinos, új berendezés.

Kedvezményes jegyek! A legjobb időbeosztás

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye hódási járásához tartozó **Paripás, Pincéd, Liliomos** községekből álló

körállatorvosi állás

megüresedvén, ezen állásra **Paripás** székhellyel ezennel pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen, oklevelükön kívül eddigi működésüket igazoló bizonyítványaikkal is felszerelendő kérvényeiket hozzám legkésőbb folyó évi május hó 1. éig annál is inkább terjesszék be mert a később érkezőket figyelembe nem veszem.

Az állás javadalmazása: A kör községeitől előleges havi részletekben fizetendő évi 1600 korona fizetés, a kör székhelyén szabályrendeletileg megállapított hus vizsgálati díjak és a magán gyakorlat után a kör községeivel kötendő egyezségben megállapított díjak sedése.

A megválasztott körállatorvos tartozik hetenként egyszer a körhöz tartozó községeket meglátogatni, mely esetben az illető községektől ingyen fuvarban részesül.

Megjegyzem, hogy ha Paripás községnek önálló községi állatorvosi állás szervezésére vonatkozó határozata jóváhagyatik, úgy a körállatorvos Paripás községi állatorvossá válik.

Hódás, 1914. április hó 3-án.

Szemző Károly

3-2

főszolgabíró.

Eladó fűszerüzlet.

Adán (Zenta mellett) egy **60 év óta fennálló 50-60 ezer koronát forgalmazó fűszerüzlet, italméréssel, dohányengedéllyel és házzal együtt** — haláleset miatt — **eladó.**

3-3

Atvételhez 8-10,000 korona elegendő.

Cim: **HERCZL DÁVID, Ada.**

HIVATALOS

bélyegzőket pecsénymókat, keletbélyegzőt, számológépeket és minden e szakba vágó munkát a legjutányosabban készít az

Első magyar ruggyanta-bélyegzőgyár és intézet

GEDULDIGER HUGÓ
vésnök

BUDAPEST,
VI. ker., Váci-körút 17. sz.
A Sacsemegei Gazdaszövetség szállághelye.
Árjegyzék kívánatra ingyen.

WEISZ LEÓ hitelügyi irodája
Szabadka.

Közvetitek pénzkölcsönt

ház és földbirtokokra,
tisztviselők fizetésére,
örökségekre és haszonélvezetekre.

Tisztviselők kölcsöneit konvertálok.

Házak vételét és eladását közvetítem.

Házasságokat közvetítek

Személyesen eljövök.

HUNGARIA-FÜRDŐ ZOMBOR.

GÖZFÜRDŐ:

Uraknak: naponta reggel 5-től d. u. 1-ig, szombaton egész nap.

Hölgyeknek: szerdán egész nap, hétfőn, pénteken délután fél 2 órától 6-ig.

Kitűnő masször és elsőrendű tyukszemvágó a fürdőben.

A kádfürdőket hölgyek és urak mindennap vasárnap délután kivételével használhatják.

A meleg vízmedence naponta kétszer kimosv és állandóan friss víz.

Az ujvidéki járas főszolgabíráj tól.

2195. szám. kig. 1914.

Pályázati hirdetmény.

Temerin községben leköszönés folytán megüresedett és havi előleges részletekben kiutalt 1440 korona évi fizetéssel javadalmazott községi

irnoki állásra

pályázatot hirdetek Felhívom a pályázni óhajtokat, hogy kellően felszerelt kervegyeiket hozzám **április hó 20-ig** annál is inkább terjesszék be, mert a később érkezőket figyelembe nem veszem.

Ha esetleg az állás előléptetés útján lesz betöltve, úgy a választást az 1200 koronával javadalmazott állásra fogom megtartani.

Ujvidék, 1914. április 4-én.

Nikolits Izidor
főszolgabíró.

2-2

Hoffman Mihály Özvegye

lakásberendezési vállalata
SZABADKÁN.

Olcsó áron készít egyszerű és gazdag, de mindig izléses és művészi kivitelű **butorokat.**

TELEFON 400.

ALAPITTATOTT 1876

Szond község előljáróságától.

33. szám. kig. 1914.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Alulirt községi előljáróság a Szondon létesítendő

járványkórház építési

munkálatainak biztosítása céljából versenyárgyalást hirdet.

Ajánlatok az összes munkákra együttesen teendők.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy »Ajánlat a Szond községben létesítendő járványkórház építési munkáira« felirással ellátott, pecséttel lezárt borítékba helyezett ajánlataikat május hó 15. napjának d. u. 5 óráig alulirt községi előljárósághoz közvetlenül vagy posta útján nyujtsák be.

Az ajánlatban az előirt ajánlati minta felhasználásával a kiírási művelethez tartozó költségvetésben előirányzott egységárhoz képest felajánlat árleengedés, vagy reáfizetés százalékban, valamint az ajánlati összeg számokkal és betűkkel is kiírandó.

Az ajánlathoz az ajánlati összeg 5% át kitevő bánatpénznek a szondi községi pénztárnál történt letételről szóló nyugta közjegyzőileg hitelesített másolata, vagy a bánatpénz elküldését igazoló postai feladóvevény csatolandó.

Azok az ajánlattevők, kik a munkát teljesítésére törvényes képesítéssel illetőleg jogosítvánnyal nem bírnak, kötelesek ajánlatukban képesítéssel bíró megbizottat megnevezni.

Azok az ajánlattevők, akik az alulirt községi előljáróság felügyelete alatt munkát nem végeztek, illetőleg ismeretlenek előtte, tartoznak *megbízhatóságukat az illetékes kereskedelmi és iparkamara bizonyítványával igazolni.*

Ajánlatok alulirt előljáróság által 1914 évi május hó 16-án d. e. 9 órákor fognak felbontatni. A versenyárgyaláson az *ajánlattevők vagy képviselőik jelen lehetnek.*

A művelet és feltételek a hivatalos órák alatt Szond község jegyzői irodájában megtekinthetők és ott azokra vonatkozólag netán szükséges felvilágosítások is megadatnak. Ugyanott az ajánlati minta díjtalanul, az ajánlati költségvetés pedig 4 koronáért megszerezhető.

A község fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok között az ajánlott árra való tekintet nélkül választhasson.

Szondon, 1914. április 1-én.

Községi Előljáróság.

2-2

Szond község előljáróságától.

515. szám. kig. 1914.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Alulirt községi előljáróság a Szondon létesítendő

vágóhid építési

munkálatainak biztosítása céljából versenyárgyalást hirdet.

Ajánlatok az összes munkákra együttesen teendők.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy »Ajánlat a Szond községben létesítendő vágóhid építési munkáira« felirással ellátott, pecséttel lezárt borítékba helyezett ajánlataikat 1914. évi május hó 15. napjának d. u. 5 óráig alulirt községi előljárósághoz közvetlenül vagy posta útján nyujtsák be.

Az ajánlatban az előirt ajánlati minta felhasználásával a kiírási művelethez tartozó költségvetésben előirányzott egységárhoz képest felajánlott árleengedés, vagy reáfizetés százalékban, valamint az ajánlati összeg számokkal és betűkkel is kiírandó.

Az ajánlathoz az ajánlati összeg 5% át kitevő bánatpénznek a szondi községi pénztárnál történt letételről szóló nyugta vagy annak közjegyzőileg hitelesített másolata, vagy a bánatpénz elküldését igazoló postai feladóvevény csatolandó.

Azok az ajánlattevők, kik a munkát teljesítésére törvényes képesítéssel illetőleg jogosítvánnyal nem bírnak, kötelesek ajánlatukban képesítéssel bíró megbizottat megnevezni.

Azok az ajánlattevők, kik az alulirt községi előljáróság felügyelete alatt munkát nem végeztek, illetőleg ismeretlenek előtte, tartoznak *megbízhatóságukat az illetékes kereskedelmi és iparkamara bizonyítványával igazolni.*

Az ajánlatok alulirt előljáróság által 1914. évi május hó 16-án d. e. 9 órákor fognak felbontatni. A versenyárgyaláson az *ajánlattevők vagy képviselőik jelen lehetnek.*

A művelet és feltételek a hivatalos órák alatt Szond község jegyzői irodájában megtekinthetők és ott azokra vonatkozólag netán szükséges felvilágosítások is megadatnak. Ugyanott az ajánlati minta díjtalanul, az ajánlati költségvetés pedig 6 koronáért megszerezhető.

A község fenntartja a jogot, hogy az ajánlatok között az ajánlott árra való tekintet nélkül választhasson.

Szondon, 1914. április 1-én.

Községi Előljáróság.

2-2